

Список використаних джерел:

1. Asia: Crime Index by Country 2025. Numbeo URL: https://www.numbeo.com/crime/rankings_by_country.jsp?region=142&title=2025.
2. Hoai Anh. Safety warning: World's worst city for pickpocketing and scams revealed. 25.10.2025 URL: <https://e.vnexpress.net/news/business/economy/safety-warning-world-s-worst-city-for-pickpocketing-and-scams-revealed-4955888>.
3. The Global Economy. Corruption perceptions - Transparency International - Country rankings 2025. URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/transparency_corruption/Asia.
4. Виклики та інновації у XXI столітті: туризм, гостинність: монографія. Автори: Жиленко К., Сідаш Д., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ходак О. Дніпро: 2025. 250 с. URL: http://lib.dnu.dp.ua/rep/ekon/knygy/nazva/Vyklyky_ta_innov_turyzm_gostyn.pdf.
5. Міжнародний туризм та гостинність: теорія та практика: монографія. Автори: Жиленко К., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ставицька А. Дніпро. 2023. 206 с. <https://dx.doi.org/10.15421/512305>.

Канд. істор. наук Сливенко В. А., Шаруда К. Д.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ
В УМОВАХ ПОЛІТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

Міжнародний туризм є однією з найдинамічніших галузей світової економіки, що суттєво впливає на розвиток країн, зайнятість населення, культурний обмін та міжнародні відносини. Водночас у XXI столітті міжнародний туризм стикається з низкою серйозних проблем, зумовлених глобалізацією, геополітичними конфліктами, пандеміями, кліматичними змінами та соціально-економічною нерівністю. Це обумовлює необхідність комплексного аналізу проблем міжнародного туризму та пошуку шляхів їх подолання. Міжнародний туризм значною мірою залежить від загального стану світової економіки. Економічні кризи, інфляція, зростання цін на енергоносії та транспортні послуги призводять до зменшення туристичних потоків. Основні економічні проблеми: нерівномірний розподіл туристичних доходів між країнами; залежність туристичних регіонів від сезонності; зростання вартості подорожей, що знижує доступність туризму; фінансова нестабільність туристичних підприємств малого та середнього бізнесу. У країнах, що розвиваються, туризм часто є важливим джерелом валютних надходжень, однак надмірна залежність від цієї галузі робить економіку вразливою до зовнішніх

шоків. Політична нестабільність, війни, терористичні загрози та внутрішні конфлікти мають прямий негативний вплив на міжнародний туризм. Туристи уникають регіонів з підвищеним рівнем ризику, що призводить до: різкого скорочення туристичних потоків; втрати іміджу туристичних напрямків; зменшення інвестицій у туристичну інфраструктуру. Також важливим чинником є візова політика держав, прикордонні обмеження та складні міграційні процедури, які знижують мобільність туристів і ускладнюють міжнародні подорожі.

Пандемія COVID-19 продемонструвала надзвичайну вразливість міжнародного туризму до глобальних криз. Закриття кордонів, обмеження на пересування та карантинні заходи призвели до: масового банкрутства туристичних компаній; зростання безробіття у сфері туризму; трансформації туристичних уподобань (зростання внутрішнього та індивідуального туризму). Подібні кризи вимагають розробки нових моделей управління ризиками та адаптації туристичної галузі до нестабільних умов.

Активний розвиток міжнародного туризму має значний вплив на довкілля. Основні екологічні проблеми: надмірне туристичне навантаження на природні території; забруднення повітря та води; деградація екосистем і втрата біорізноманіття; зростання викидів парникових газів через авіаперельоти. Масовий туризм часто призводить до явища «overtourism», коли популярні туристичні напрямки втрачають свою привабливість і стають небезпечними для місцевого населення та природи.

Міжнародний туризм впливає не лише на економіку, а й на соціально-культурне середовище приймаючих країн. Серед основних проблем: комерціалізація культури та традицій; втрата національної ідентичності; соціальна напруга між місцевими жителями та туристами; нерівність у доступі до туристичних ресурсів. Надмірна орієнтація на потреби туристів може призводити до зміни способу життя місцевого населення та зростання цін на житло й послуги. Сучасний міжнародний туризм активно цифровізується: онлайн-бронювання, цифрові платформи, штучний інтелект та соціальні мережі змінюють туристичний ринок. Проте це створює і нові проблеми: кібербезпека та захист персональних даних; нерівний доступ до цифрових технологій; витіснення традиційних туристичних агентств. Таким чином, проблеми міжнародного туризму мають

комплексний характер і потребують узгоджених дій на міжнародному, національному та регіональному рівнях. Сталий розвиток туризму, впровадження екологічно відповідальних практик, диверсифікація туристичних продуктів і використання інноваційних технологій є ключовими напрямками подолання сучасних викликів. Міжнародний туризм повинен розвиватися з урахуванням економічних, соціальних та екологічних інтересів, забезпечуючи баланс між потребами туристів і збереженням ресурсів для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Жиленко К. М., Яровенко Т. С., Ставицька А. В., Самойленко А. О. Основні аспекти сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу та туризму. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. №5. URL: <http://efp.in.ua/uk/releases>.
2. Сливенко В. А., Редько В. Є. Аналіз сучасних тенденцій розвитку індустрії гостинності та туризму Німеччини. *Інфраструктура ринку*. 2024. № 80. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/80-2024>.
3. Виклики та інновації у XXI столітті: туризм, гостинність: монографія. Автори: Жиленко К., Сідаш Д., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ходак О. Дніпро: 2025. 250 с. URL: http://lib.dnu.dp.ua/rep/ekon/knygy/nazva/Vyklyky_ta_innov_turyzm_gostyn.pdf.
4. Міжнародний туризм та гостинність: теорія та практика: монографія. Автори: Жиленко К., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ставицька А. Дніпро. 2023. 206 с. <https://dx.doi.org/10.15421/512305>.

Цаценко Г. В., канд. екон. наук Тесленко Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ МІСЕ-ТУРИЗМУ В ЕКОНОМІЧНОМУ ТА СОЦІАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

В сучасному світі розвиток взаємовідносин між підприємствами є дуже важливим фактором для подальшої співпраці, гарним прикладом є саме розвиток ділового сегменту, де зустрічі проходять під час конференцій або виставок у певній галузі. МІСЕ-туризм відіграє провідну роль в економічному та соціальному розвитку регіонів, адже проведення ділових заходів у межах регіонів впливає не лише на розвиток туристичної сфери, а й на функціонування суміжних галузей економіки, ринок праці, інвестиційну активність та формування ділового середовища. Одним із ключових економічних ефектів розвитку МІСЕ-туризму є